

Az Európai Unió Bírósága
48/12. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2012. április 24.

A C-571/10. sz. ügyben hozott ítélet
Servet Kamberaj kontra Istituto per l'Edilizia sociale della Provincia
autonoma di Bolzano, Giunta della Provincia autonoma di Bolzano, Provincia
autonoma di Bolzano

Sajtó és Tájékoztatás

Az uniós joggal ellentétes az olyan nemzeti vagy megyei szabályozás, amely a lakhatási támogatásra szánt források felosztása tekintetében a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárai és az uniós polgárok között eltérő bánásmódot ír elő

Az Unió elismeri az egyenlő bánásmód jogát mindazok tisztességes megélhetésének a biztosítását célzó lakhatási támogatás kedvezményezettjei esetében, akik nem rendelkeznek elegendő jövedelemforrásokkal

S. Kamberaj, albán állampolgár, 1994 óta az olaszországi Bolzano autonóm megye területén rendelkezik lakóhellyel. S. Kamberaj határozatlan időre szóló tartózkodási engedély jogosultja, és 1998-2008. között „lakhatási támogatásban” részesült, amely egy, a megye által a kevésbé jómódú bérlőknek a lakásbérleti díjuk fizetéséhez nyújtott hozzájárulás. E támogatás egyrészt az akár olasz, akár nem olasz uniós polgárok és másrészt a harmadik országok állampolgárai és a hontalanok között kerül felosztásra, feltéve hogy ez utóbbiak a megye területén folyamatosan legalább öt éve jogszerűen tartózkodnak és legalább három éven keresztül kereső tevékenységet folytatnak. 2009-től kezdődően az e két kategóriának szánt források felosztását eltérően számították ki attól függően, hogy uniós polgárokról vagy harmadik országok állampolgáraitól volt-e szó.

Bolzano megye szociális lakásügyi intézete (IPES) tehát megtagadta S. Kamberaj 2009. évre vonatkozó támogatási kérelmét azzal az indokkal, hogy a harmadik országok állampolgárai számára megállapított költségvetés kimerült.

S. Kamberaj annak megállapítását kérte a Tribunale di Bolzanótól, hogy ez az elutasító határozat a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgáraitól szóló irányelvvel ellentétes hátrányos megkülönböztetésnek minősül¹.

A Tribunale di Bolzano azt kérdezi a Bíróságtól, hogy az uniós joggal összeegyeztethető-e a lakhatási támogatásokra szánt források e felosztási mechanizmusa, amely a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárait az uniós polgárokhoz képest hátrányosabb bánásmódban részesíti.

A Bíróság mindenekelőtt megjegyzi, hogy a források felosztása során eltérő együtthatóknak az alkalmazása azzal jár, hogy a harmadik országok állampolgáraiból álló csoportot hátrányos helyzetbe hozza annyiban, amennyiben a lakhatási támogatás iránti kérelmeik kielégítésére rendelkezésre álló költségvetés kisebb, tehát azzal a kockázattal jár, hogy hamarabb kimerül, mint az akár olasz, akár nem olasz uniós polgárokat érintő költségvetés.

A Bíróság szerint harmadik ország azon állampolgára, aki valamely tagállamban² megszerezte a huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező személy jogállását, a lakhatási támogatásra

¹ A harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról szóló, 2003. november 25-i 2003/109/EK tanácsi irányelv (HL 2004. L 16., 44. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 272. o.).

² Amelynek elengedhetetlen feltételei az öt éven át tartó jogszerű és folyamatos tartózkodás, illetve elegendő jövedelemforrás, valamint egészségbiztosítás rendelkezésre állása.

tekintettel az ugyanazon gazdasági szükséglettel rendelkező akár olasz, akár nem olasz uniós polgár helyzetéhez hasonló helyzetben van.

A Bíróság ezt követően az irányelv terjedelmét **a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak és a tartózkodási hely szerinti tagállam állampolgárainak a szociális biztonság, szociális ellátás vagy szociális védelem területén való egyenlő bánásmódjára** tekintettel vizsgálja. Mivel az uniós jogalkotó tiszteletben kívánta tartani a tagállamok sajátosságait, e fogalmakat a nemzeti jog határozza meg, azonban az uniós jog tiszteletben tartásával. Ebből következik, hogy **a nemzeti bíróságnak kell mind az irányelv által kitűzött integrációs célok, mind az Alapjogi Charta rendelkezései figyelembe vételével értékelnie azt, hogy valamely lakhatási támogatás az irányelvben említett területek alá tartozik-e.**

Ezen utóbbi³ értelmében **a tagállamok a szociális ellátás és a szociális védelem területén az alapellátásokra korlátozhatják az egyenlő bánásmód elvének az alkalmazását.** Ezen ellátásokat – amelyek között szerepel a minimális jövedelemtámogatás, a betegség és terhesség esetén nyújtott segély, a szülői segély és a tartós gondozási segély – azonos módon kell biztosítani az érintett tagállam állampolgárai és a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárai számára az említett tagállam jogi szabályozásában meghatározott odaítélési módoknak megfelelően.

Mivel az irányelv nem tartalmazza az alapellátások kimerítő listáját, nem kizárt, hogy a lakhatási támogatások e fogalomba tartoznak, amelyre az egyenlő elbánás elvét szükségszerűen alkalmazni kell. Mindenesetre olyan ellátásokról van szó, amelyek hozzájárulnak a magánszemély olyan alapvető szükségleteinek a kielégítéséhez, mint az étkezés, lakhatás és egészség.

Továbbá, mivel a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak azon joga, hogy az irányelvben felsorolt területeken egyenlő bánásmódban részesüljenek, egy általános szabály, minden ezzel kapcsolatos eltérést szigorúan kell értelmezni, és csak akkor lehet ezen eltérésre hivatkozni, ha az érintett tagállamnak az irányelv végrehajtására hatáskörrel rendelkező szervei világosan kinyilvánították, hogy ezzel élni kívánnak.

Az **alapellátások fogalmának értelmét és terjedelmét** ezenkívül az irányelv által kitűzött cél, vagyis **harmadik országok azon állampolgárainak az integrációja** figyelembevételével kell vizsgálni, akik jogszerűen és tartósan a tagállamokban tartózkodnak.

Továbbá az alapellátások fogalmát az Alapjogi Charta⁴ elveinek a tiszteletben tartásával is kell értelmezni, amely Charta elismeri és tiszteletben tartja a jogot a tisztességes megélhetést célzó szociális támogatásra és lakástámogatásra mindazok esetében, akik nem rendelkeznek az ehhez elégséges pénzeszközökkel. Ezért **a nemzeti bíróságnak kell vizsgálnia, hogy a szóban forgó lakhatási támogatás alapellátás-e,** figyelembe véve e támogatás célját, összegét, nyújtásának feltételeit és e támogatásnak az olasz szociális támogatások rendszerében való helyét.

E megállapításokra tekintettel a Bíróság azt válaszolja, hogy **az uniós joggal ellentétes az olyan nemzeti vagy megyei szabályozás, amely – a lakhatási támogatásra szánt források felosztása során – eltérő bánásmódot ír elő a harmadik országok állampolgárai és azon tagállam állampolgárai között, amelyben azok tartózkodnak, annyiban, amennyiben a lakhatási támogatás az egyenlő bánásmód harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgáraitól szóló irányelv által előírt elve alá tartozó területekbe tartozik, és az ezen irányelv értelmében vett alapellátásnak minősül, amely tényezőket a nemzeti bíróságnak kell vizsgálnia.**

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus

³ Lásd 11. cikk (4) bekezdését.

⁴ Az Alapjogi Charta 34. cikke.

érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499